

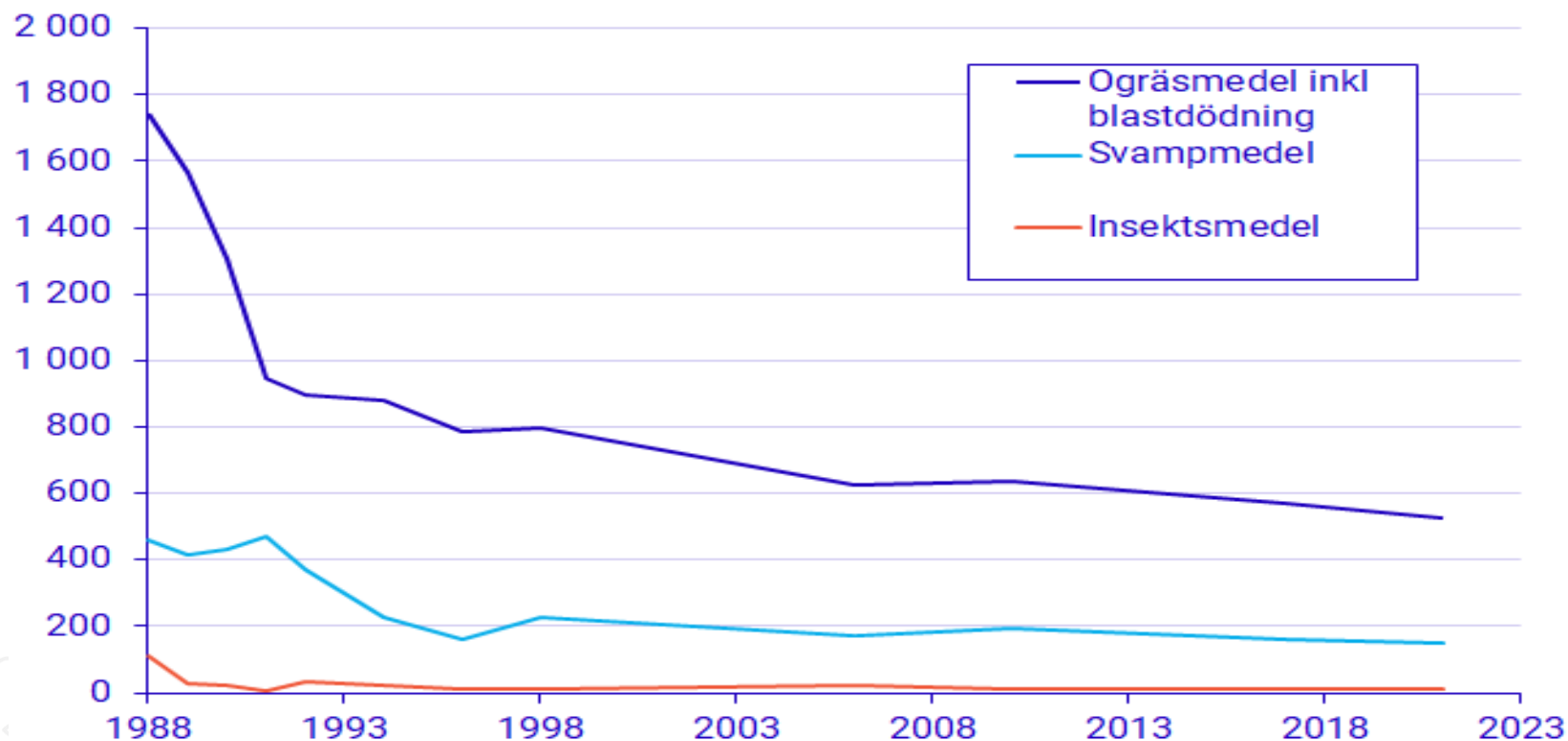
Lantbrukets frågor inom växtskydd

- Trender för miljö, hälsa och livsmedel går åt rätt håll!
- Problem med beroende av få ämnen.
- Problem med toxicitet, läckage/avdrift och biologisk mångfald

Styrande dokument

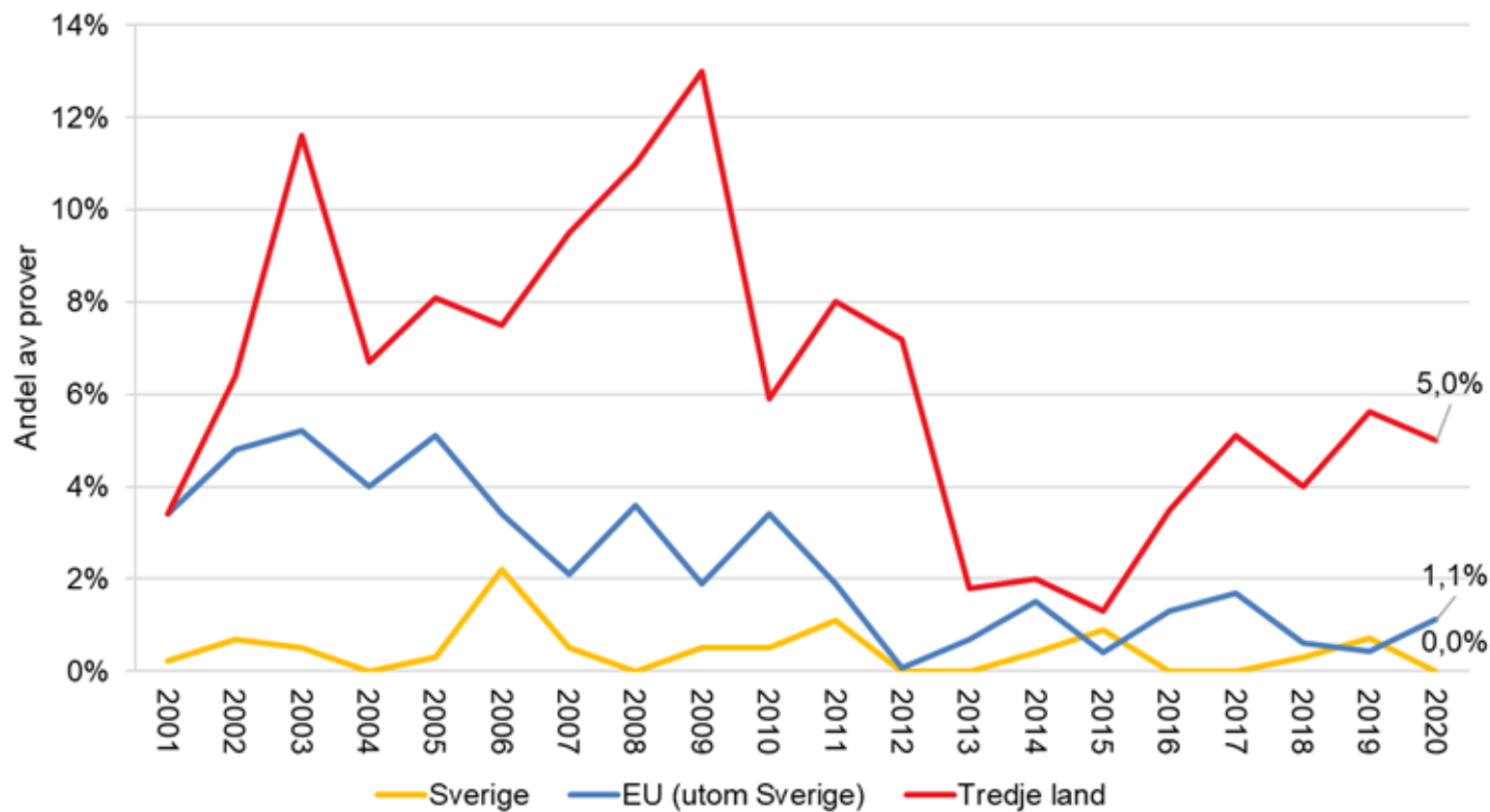
- Bekämpningsmedelsförordning, styr det mesta av användning etc sedan 2014, både växtskyddsmedel och biocider.
- "Nationell handlingsplan för hållbar användning av växtskyddsmedel 2023-2027" beslutad av regeringen mars 2023.
- Inom EU styrs detta av Direktivet för hållbar användning av bekämpningsmedel" från 2009, där IPM skrevs in som krav 2014.
- Förordningsförslag från EU 2022, "Sustainable use regulation"

Användning av ogräs-, svamp och insektsmedel i åkergrödor, 1998 – 2021

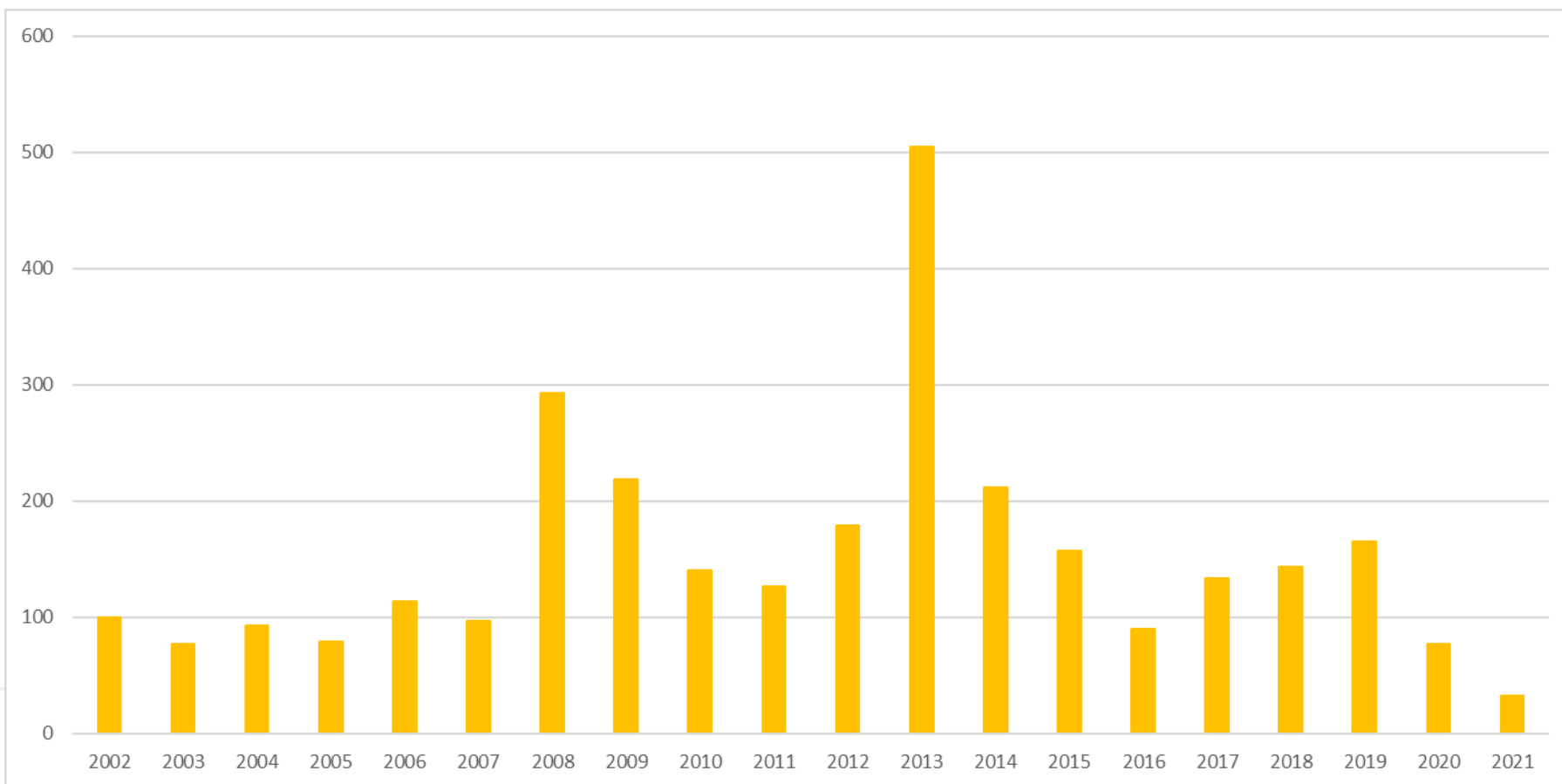
SCB, 2022

Resthalter i vegetabiliska livsmedel

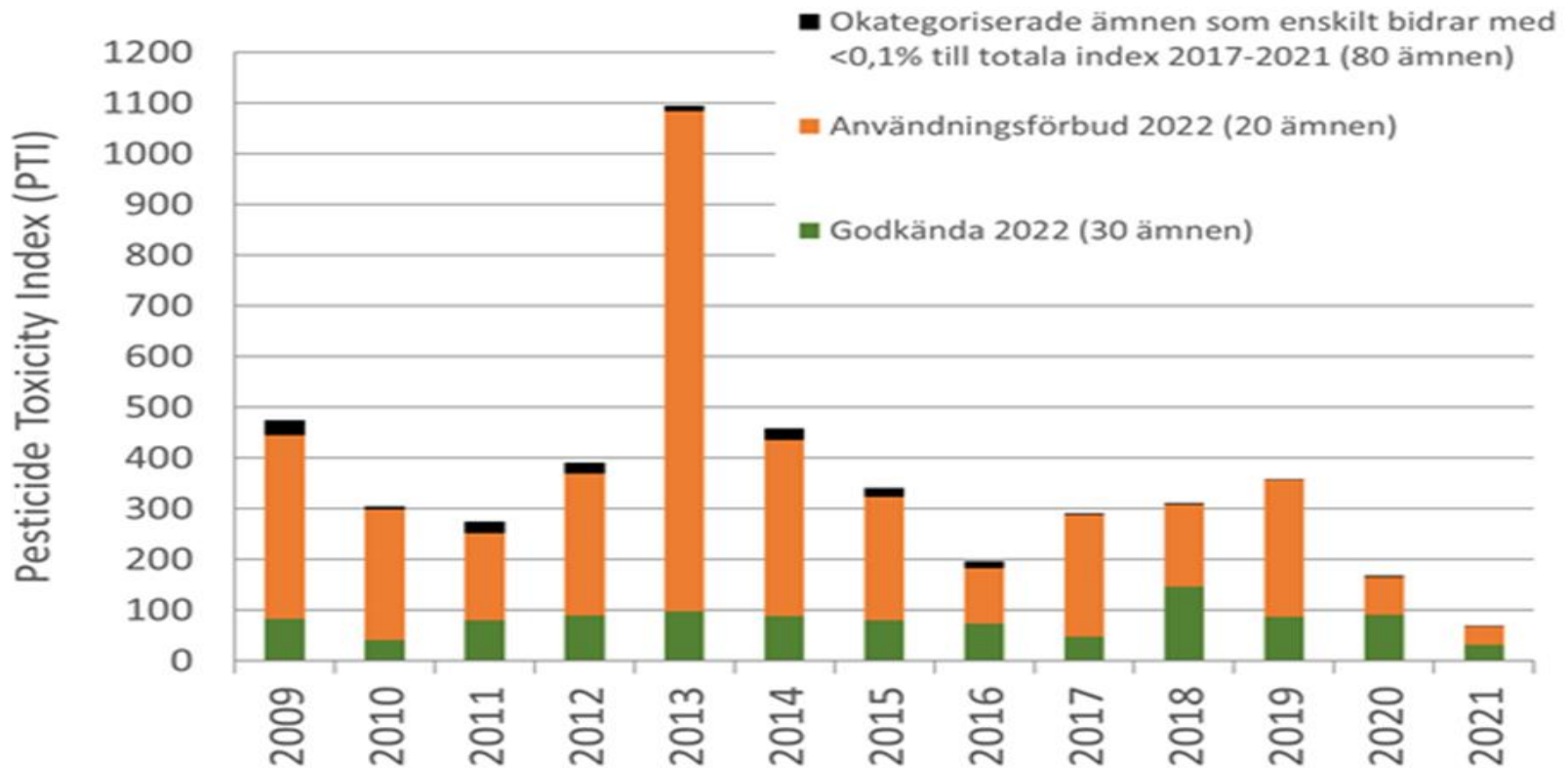
Källa: Livsmedelsverket, 2022, rapport L 2022 nr 10.

Indikator Giftfri miljö: toxicitetsindex växtskyddsmedel i ytvatten

<https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/giffri-miljo/vaxtskyddsmedel-i-ytvatten/>

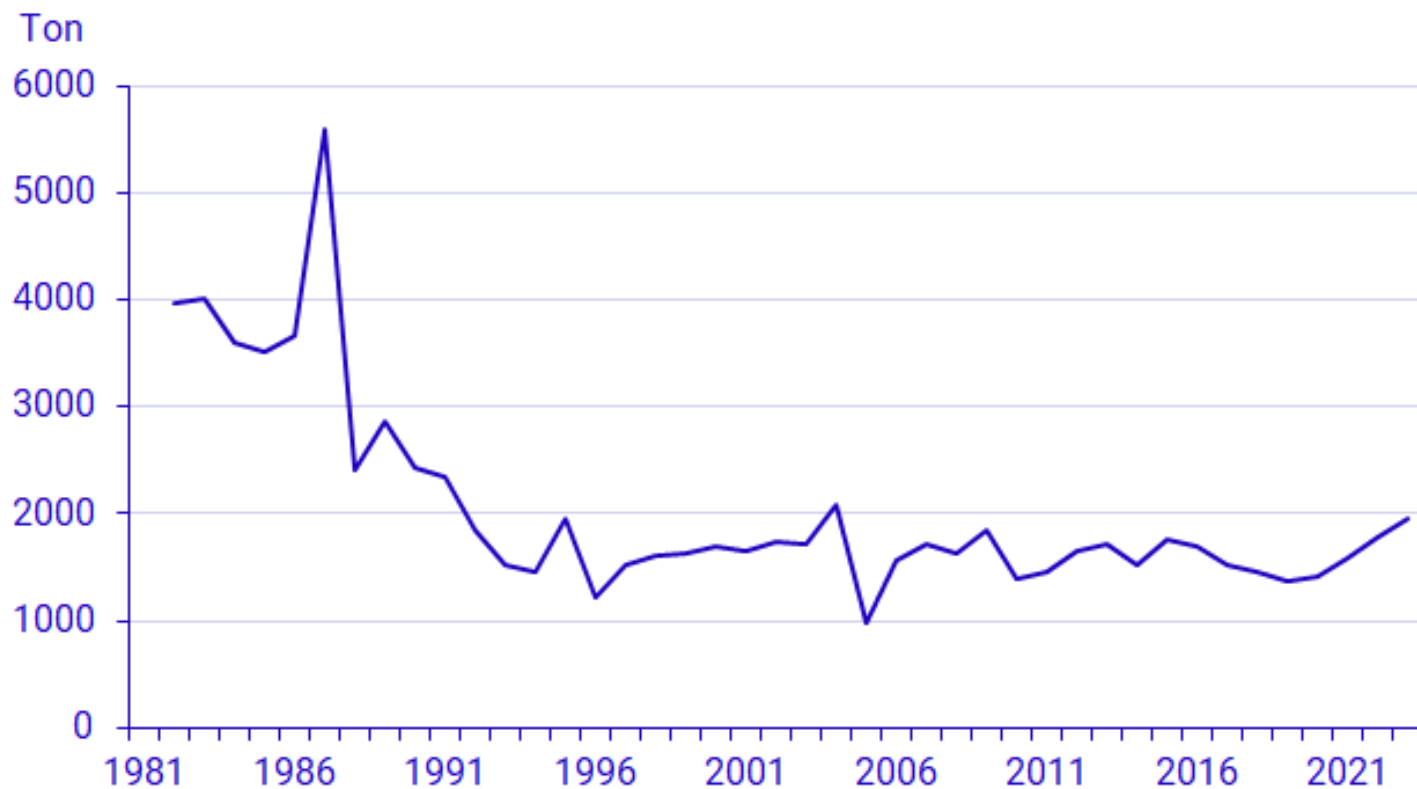
Toxicitetsindex, uppdelat på godkända och icke-godkända ämnen, 2009-2021

CKB, 2022

https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/ckb/publikationer/postrar/poster-vaxtskyddskonferensen-2022_bodil.pdf

Försålda mängder verksamt ämne i växtskyddsmedel till jordbrukssektorn i Sverige

Data t.o.m 2022

SCB, 2023

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/kemikalier-forsaljning-och-anvandning/vaxtskyddsmedel-i-jordbruket-beraknat-antal-hektardoser/pong/tabell-och-diagram/forsalda-mangder-verksam-substans-till-jordbrukssektorn/>

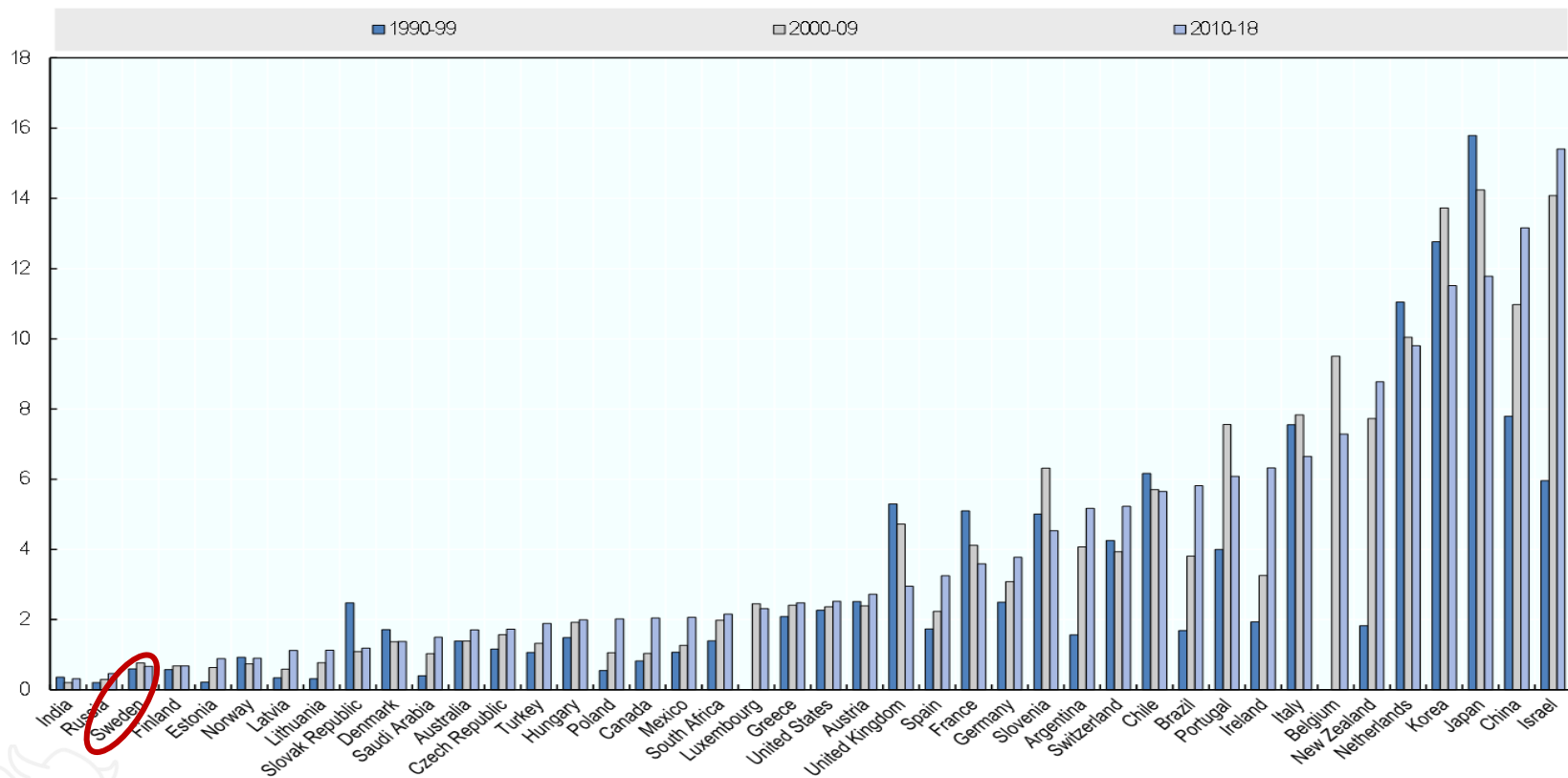
SCB:s årliga statistik: Växtskyddsmedel i jordbruket, beräknat antal hektardoser

År	Sålt antal doser, miljoner	Genomsnittlig dos verksamt ämne, kg/ha 1)
2012	4,8	0,35
2013	4,5	0,34
2014	5,2	0,34
2015	5,9	0,29
2016	4,9	0,31
2017	4,8	0,3
2018	4,7	0,29
2019	4,4	0,32
2020	5,1	0,31
2021	5,6	0,32
2022	6,3	0,31

1) Utifrån rekommenderade hektardoser av försålda medel

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/miljo/kemikalier-forsaljning-och-anvandning/vaxtskyddsmedel-i-jordbruket-beraknat-antal-hektardoser/pong/tabell-och-diagram/forsalt-antal-hektardoser-och-genomsnittlig-dos-2022/>

Användning* av växtskyddsmedel inom OECD och G20-länder 1990-2018 (kg per ha åkermark)

* Proxy, baserat på försålda mängder

Källa: FAOSTAT, sammanställd av OECD, 2023

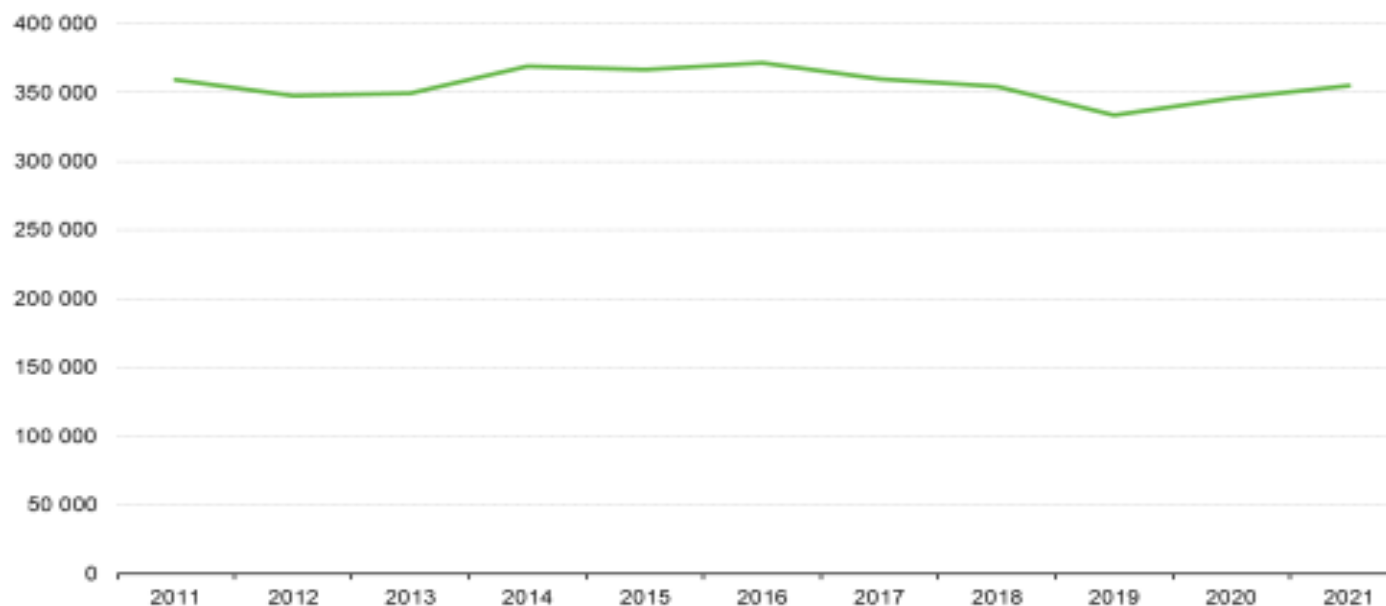
https://www.oecd-ilibrary.org/agriculture-and-food/pursuing-higher-environmental-goals-for-agriculture-in-an-interconnected-world_99d917ab-en

Försålda mängder av verksamma ämnen i växtskyddsmedel inom EU 2011 - 2021

Sales of pesticides

(tonnes, EU, 2011-2021)

Note: EU estimate for 2021 includes 2020 data for BE. EU data do not take into account confidential values, which represent < 1 % of the total sales over the entire time series.

Source: Eurostat (online data code: aei_fm_salpest09)

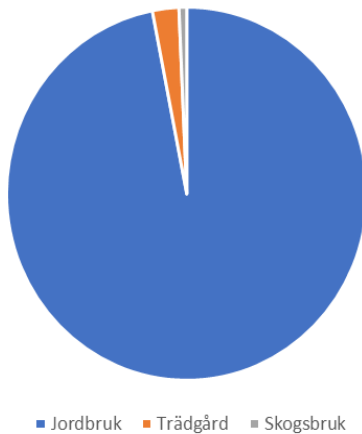
eurostat

DE, FR, ES och IT = 49 % av åkerareal inom EU, men ca 2/3 av försålda mängder växtskyddsmedel.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agri-environmental_indicator_-_consumption_of_pesticides&stable=1

Fördelning växtskyddsmedel, stor användning av få ämnen

Försålda kvantiteter växtskyddsmedel 2022
(totalt 2031 ton)

Siffror för Sverige 2022:

- Beräkningen baserad på verksamma ämnen i produkterna!
- Inom jordbruk och trädgård utgör herbicider 80 %!
- Tre ämnen motsvarade 65 %:
  - glyfosat (853 ton / 42 % av totalen)
  - prosulfokarb (270 ton / 13 %)
  - MCPA (188 ton / 9 %)
- Kandidatämnen utgör ca 6 % av totala mängden ämnen (knappt 130 ton).
- Fem ämnen*, motsvarande 95 ton, utgör mer än 75 % av försålda kandidatämnen.

* Tebukonazol, propyzamid, aklonifen, diflufenikan, fludioxynil

Kemikalieinspektionens årliga riskindex för växtskyddsmedel

<https://www.kemi.se/lagar-och-regler/lagstiftningar-inom-kemikalieområdet/regler-for-bekampningsmedel/vaxtskyddsmedel/anvandning-av-vaxtskyddsmedel/riskindikatorer-for-vaxtskyddsmedel>

Växtskyddscentralernas verksamhet

Växtskyddscentralerna

Säkert växtskydd

Informationskampanjen Säkert växtskydd syftar till att förbättra hanteringen av växtskyddsmedel i det svenska jordbruket.

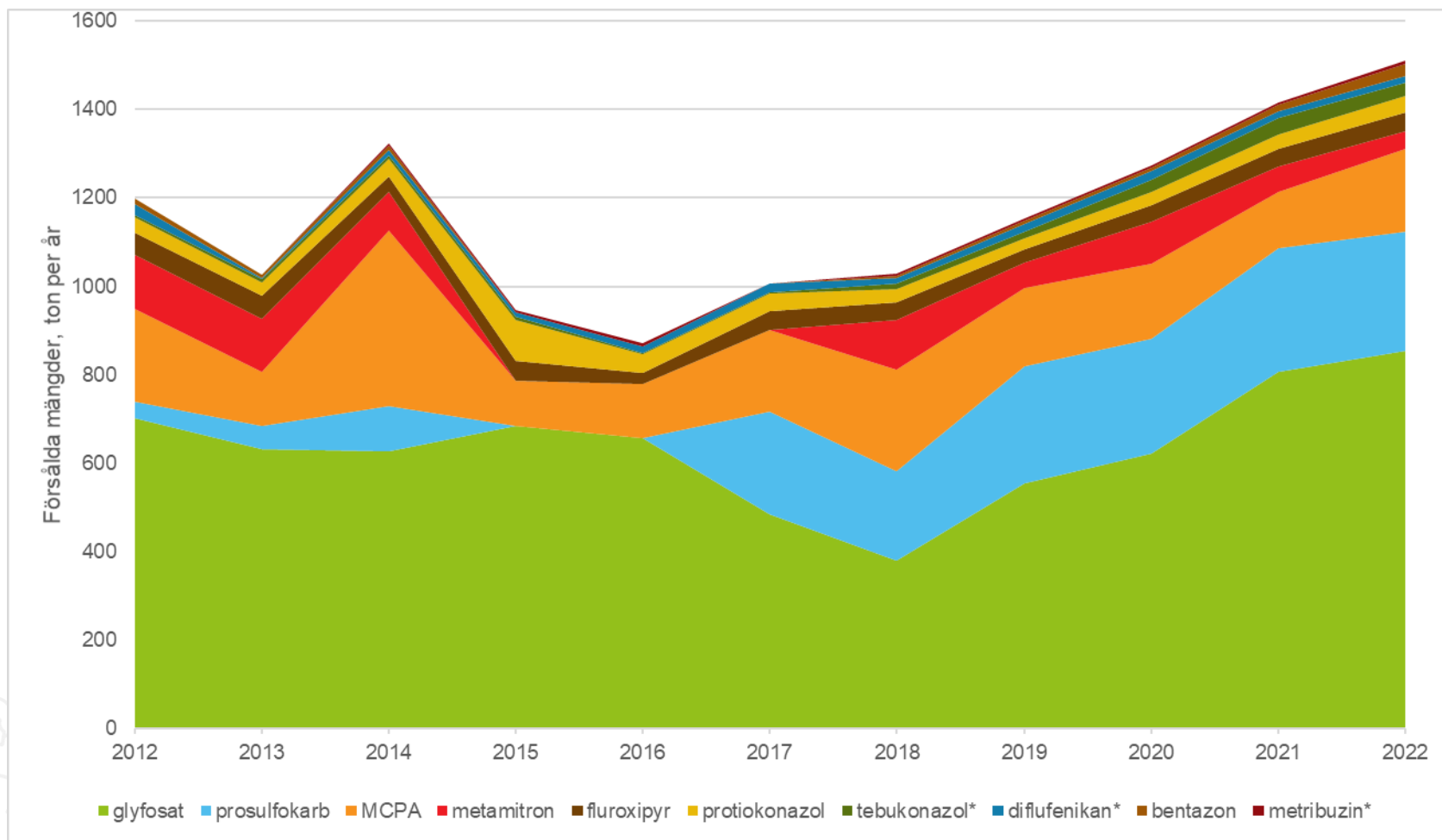
Om oss

<https://www.sakertvaxtskydd.se/>

Den nationella handlingsplanen för hållbar användning av växtskyddsmedel 2023-2027

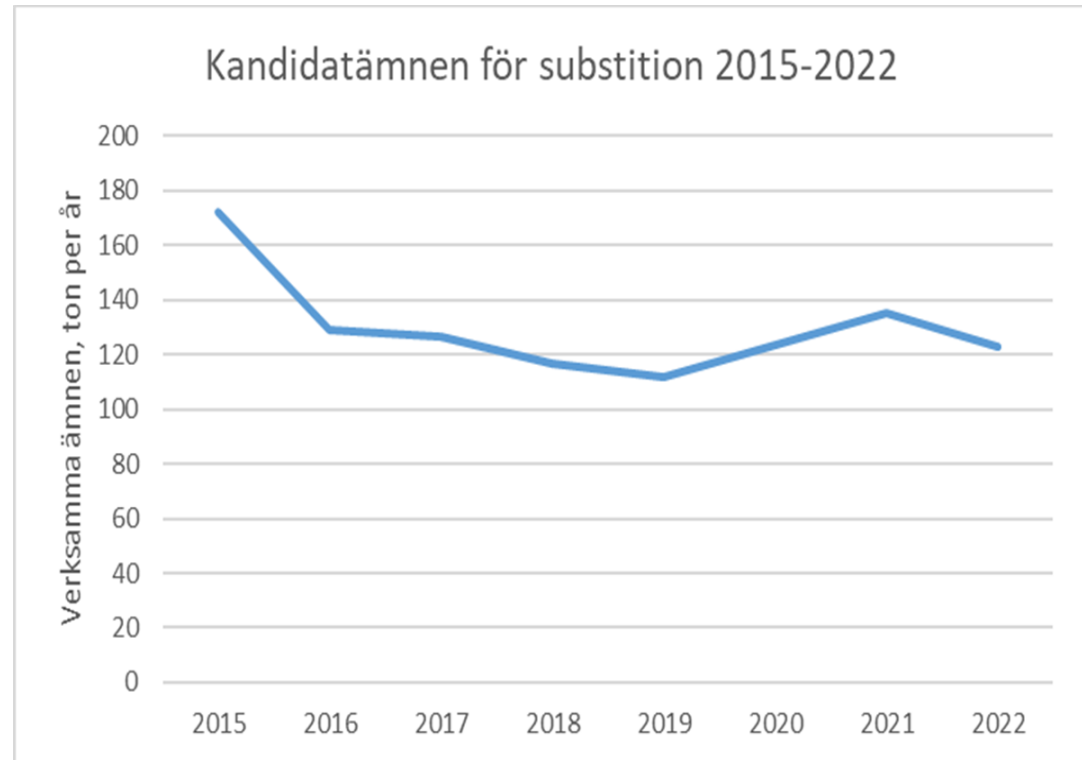
- Avgränsad och med fokus på det som är centralt; den svenska livsmedelsproduktionen (jmf livsmedelsstrategin)
- **Fyra mål:**
  - Minska risker för människors hälsa
  - Minska risker för miljön
  - Minska risker för pollinerande insekter
  - Utveckla hållbara odlingssystem
- **Fjorton åtgärder**
  - Genomförande av handlingsplanen i samarbete mellan berörda myndigheter, men också inom branchen
- **Sjutton indikatorer**
  - Betoning på indikatorer där det finns datauppgifter, trender mm

Vissa verksamma ämnen, försålda mängder 2012-2022

Etappmål inom Giftfri miljö: Användningen av växtskyddsmedel

- Det huvudsakliga syftet med detta etappmål är att minska miljö- och hälsoriskerna kopplade till användningen av växtskyddsmedel. Användningen av växtskyddsmedel med särskilt farliga egenskaper ska minska väsentligt till 2030.

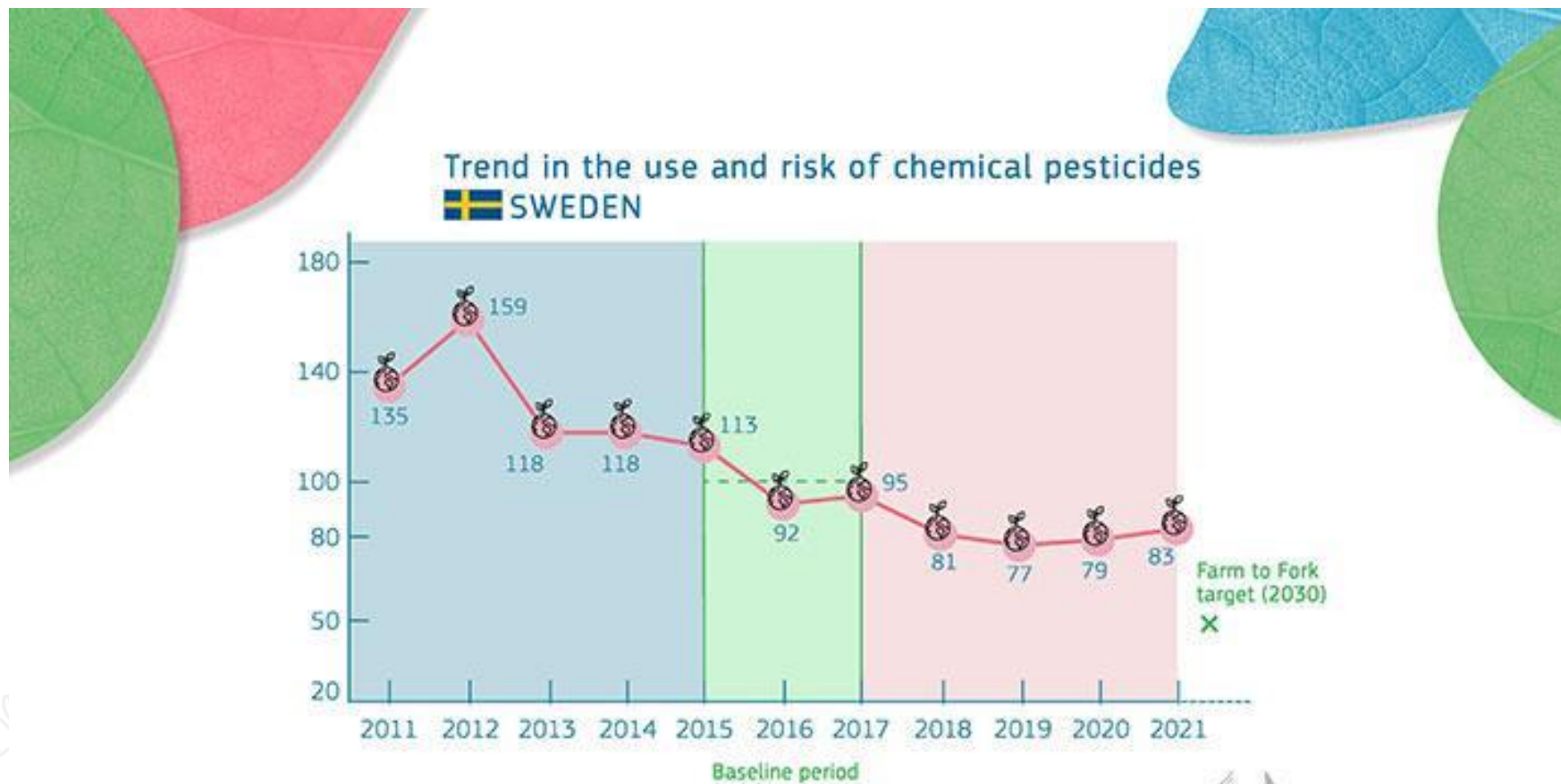

<https://sverigesmiljomal.se/etappmalen/anvandning-av-vaxtskyddsmedel/>

SJV, 2023. Baserat på "Försålda kvantiteter av bekämpningsmedel 2022".
<https://www.kemi.se/kemikaliestatistik/statistik-om-bekampningsmedel>.
21 ämnen godkända i Sverige, försäljningsstatistik för 17 ämnen 2022 (då fyra ämnen inte har någon försäljning).

F2f, minskningsmål 1, Sveriges trend ("användning och risk")

#EUFarm2Fork

#EUGreenDeal

F2f, minskningsmål 2, Sveriges trend (särskilt farliga ämnen)

Trend in the use of the more hazardous pesticides

 SWEDEN

#EUFarm2Fork

#EUGreenDeal